

Lietuvos parlamentinių partijų susitarimas dėl gynybos politikos 2012-2016 m.

Vilnius, 2012 m. gegužės 8 d.

Lietuvos Respublikos parlamentinės partijos,

- vadovaudamosi Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu, nurodančiu, jog sprendimus dėl Lietuvos gynybos politikos ir ginkluotųjų pajėgų priima demokratiškai išrinkta civilinė valdžia;
- suvokdamos, kad krašto saugumo ir patikimos krašto gynybos užtikrinimas laiduoja visavertį Tautos ir valstybės gyvenimą;
- remdamos aktyvų Lietuvos vaidmenį stiprinant NATO kolektyvinę gynybos ir saugumo sistemą ir Lietuvos dalyvavimą Europos Sąjungos saugumo ir gynybos politikoje;
- suprasdamos, jog siekiant užtikrinti Lietuvos saugumą ir gynybą bei tinkamai vykdyti tarptautinius įsipareigojimus, susijusius su naryste NATO ir Europos Sąjungoje, būtina tęsti gynybos reformą ir Lietuvos kariuomenės transformacijos procesą;
- tvirtai tikėdamos, kad valstybės karinius pajėgumus būtina stiprinti, nuosekliai didinant krašto apsaugos sistemos finansavimą;

sutaria dėl svarbiausių Lietuvos gynybos politikos krypčių, Lietuvos kariuomenės transformacijos, visuomenės rengimo gynybai, dalyvavimo tarptautinėse operacijose principų bei būtinų finansinių išteklių krašto apsaugos sistemai skyrimo. Partijos taip pat įsipareigoja laikytis šių nuostatų.

Lietuvos gynybos politika

Atsižvelgdamos į tai, kad būtina užtikrinti patikimą krašto gynybą ir aktyviai prisidėti prie tarptautinių iniciatyvų, didinančių saugumą ir stabilumą europinėje ir transatlantinėje erdvėje ir už jų ribų, Lietuvos parlamentinės partijos susitaria, kad Lietuva:

1) įgyvendins nacionalinių poreikių ir tarptautinių įsipareigojimų balansu grindžiamą gynybos politiką – stiprindama krašto gynybai reikalingus karinius pajėgumus, kartu sieks užtikrinti proporcingą indėlį į NATO kolektyvinės gynybos pajėgumų vystymą ir prisidėti prie tarptautinių pastangų plėsti taiką bei stabilumą už Aljanso ribų;

2) sieks, kad NATO išliktų patikima kolektyvinės gynybos ir saugumo organizacija, garantuojančia savo narių saugumą ir gynybą; aktyviai rems NATO transformacijos ir glaudesnio sąjungininkių bendradarbiavimo iniciatyvas, kurios stiprina Aljanso gebėjimą atsakyti į kylančius saugumo iššūkius ir galimas grėsmes;

3) rems ES civilinių ir karinių pajėgumų krizių valdymo ir konfliktų prevencijos srityse kūrimą, siekiant plėtoti efektyvią bei pridėtinę vertę turinčią Europos saugumo ir gynybos politiką;

4) sieks, kad būtų stiprinama ir efektyviai išnaudojama civilinių ir karinių pajėgumų sąveika, gerinama tarptautinių organizacijų veiklos koordinacija, atkuriant stabilumą, saugumą ir gerovę konfliktų nualintose regionuose ir šalyse;

5) prisidės prie regioninio ir globalinio saugumo ir stabilumo, dalyvaus ginklų kontrolės režimų veikloje, įgyvendins pasitikėjimą ir saugumą stiprinančias priemones, prisidės prie nacionalinio ir sąjungininkų saugumo užtikrinimo atsakant į terorizmo ar masinio naikinimo ginklų platinimo grėsmes;

6) aktyviai plėtos bendradarbiavimą gynybos srityje su šalimis, siekiančiomis tapti euroatlantinės saugumo bendrijos dalimi.

Kariuomenės transformacija

Atsižvelgdamos į tai, kad Lietuvos kariuomenė privalo būti parengta efektyviam karinių tikslų ir uždavinių įgyvendinimui, parlamentinės partijos pritaria kariuomenės transformacijai, kuria siekiama:

- 1) stiprinti valstybės gynybai skirtus pajėgumus, įgyvendinant Valstybės ginkluotos gynybos koncepcijos nuostatas;
- 2) formuoti Lietuvos kariuomenės rezervą ir rengti piliečius valstybės gynybai;
- 3) stiprinti Lietuvos kariuomenės kovinę parengtį bei didinti karių profesionalumą.

Lietuvos parlamentinės partijos laikosi nuostatos, kad kariuomenės transformacija turi prisidėti prie pajėgumų, skirtų nacionalinėms užduotims, įskaitant pagrindinę – valstybės gynybą ginkluoto užpuolimo atveju, ir tarptautiniams įsipareigojimams vykdyti, sukūrimo. Atsižvelgdamos į tai, sieks užtikrinti, kad būtų didinamas Lietuvos kariuomenės sąveikumas su NATO ir ES valstybių pajėgomis bei plėtojami priimančiosios šalies pajėgumai.

Visuomenė ir krašto gynyba

Atsižvelgdamos į Lietuvos perėjimą prie profesinės ir savanorių karo tarnybos pagrindu formuojamos kariuomenės ir suprasdamos būtinybę ugdyti visuomenės valią bei gebėjimą ginti valstybę, Lietuvos parlamentinės partijos susitaria, kad:

- 1) būtina sudaryti sąlygas piliečiams įgyti karybos pradmenis ir skatinti kitą savanorišką karinį rengimąsi valstybės gynybai;
- 2) reikia stiprinti Lietuvos šaulių sąjungą – savanorišką sukarintą pilietinės savigynos asociaciją, galinčią visapusiškai prisidėti prie Lietuvos gynybinės galios stiprinimo – padėti pritraukti piliečius į karo tarnybą, dalyvauti pilietinių ir tautinių vertybių ugdymo procese, stiprinti kariuomenės ir visuomenės ryšį;

- 3) būtina stiprinti moksleivių ir jaunimo pilietinį ir patriotinį švietimą valstybės gynybos klausimais;
- 4) reikia skatinti visuomeninių organizacijų, vykdančių visuomenės švietimą gynybos klausimais ir taip prisidedančių prie šalies saugumo stiprinimo, veiklą.

Tarptautinės operacijos

Atsižvelgdamos į būtinybę prisidėti prie saugumo ir stabilumo užtikrinimo regione ir pasaulyje ir tęsti dalyvavimą NATO, ES, JTO, ESBO, taip pat *ad hoc* tarptautinių koalicijų karinėse ir civilinėse operacijose ir misijose, parlamentinės partijos susitaria, kad Lietuva:

- 1) teiks prioritetą dalyvauti tose tarptautinėse operacijose ir misijose, kurios inicijuojamos remiantis Lietuvos pasirašytais kolektyvinės gynybos ir saugumo sutartimis, tiesiogiai prisideda prie saugumo euroatlantinėje erdvėje stiprinimo ir atitinka Lietuvos gynybos politikos prioritetus;
- 2) sieks stiprinti atitinkamus civilinius pajėgumus, kurie atskirai ar kartu su Lietuvos kariniais pajėgumais galės būti panaudojami tarptautinėse operacijose ir misijose.

Krašto apsaugos sistemos finansavimas

Parlamentinės partijos, siekdamos užtikrinti Lietuvos saugumą ir gynybą, valstybės gynybos koncepcijos įgyvendinimą bei su ja susijusius Lietuvos kariuomenės struktūros pokyčius, vykdyti priimtus nacionalinius ir tarptautinius įsipareigojimus, susitaria, kad būtina užtikrinti krašto apsaugos sistemos plėtros planus atitinkantį finansavimą ir:

- 1) kasmet tolygiai didinti krašto apsaugos sistemai skiriamas lėšas, ilgainiui siekti, kad krašto apsaugos sistemos plėtrai užtikrinti būtų skirta 2 proc. šalies BVP;
- 2) Lietuvos dalyvavimą neplanuotose tarptautinėse operacijose finansuoti iš krašto apsaugos sistemai papildomai tam tikslui skiriamų valstybės asignavimų;
- 3) siekti, kad lėšos krašto apsaugai būtų naudojamos racionaliai ir skaidriai, periodiškai atliekant Krašto apsaugos ministerijos auditą, bei reikalauti, kad Seimui būtų pateikiama Krašto apsaugos ministerijos metinė veiklos ataskaita.
- 4) gauti tikslingą informaciją apie didžiausius krašto apsaugos sistemos įsigijimų projektus ir siekti, kad būtų nustatytas atitinkamas nuoseklus finansavimas visam projekto įgyvendinimo laikotarpiui.

Lietuvos parlamentinės partijos pripažįsta, kad ilgalaikių krašto apsaugos sistemos plėtros planų įgyvendinimas, sėkmingas kariuomenės transformacijos procesas ir krašto apsaugos sistemos finansavimo didinimo pasiekimas galimi tik susitarus parlamentinėms partijoms ir turint visuomenės palaikymą.

Lietuvos parlamentinės partijos yra įsitikinusios, kad vykdoma saugumo ir gynybos politika užtikrina Lietuvos valstybės nepriklausomybę, saugumą, socialinį stabilumą ir sudaro palankias sąlygas plėtoti ekonomiką ir didinti piliečių gerovę.

Darbo partija

Krikščionių partija

Liberalų ir centro sąjunga

Lietuvos lenkų rinkimų akcija

Lietuvos Respublikos liberalų sąjūdis

Lietuvos socialdemokratų partija

Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga

Partija Tvarka ir teisingumas

Politinė partija „Sąjunga TAIP“

Tautininkų Sąjunga

Tėvynės sąjunga – Lietuvos krikščionys demokratai